

III

(Forberedende retsakter)

REVISIONSRET TEN

130. RU-PLENARFORSAMLING, 4.7.2018-5.7.2018

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Illoyal handelspraksis i fødevareforsyningskæden

(2018/C 387/09)

Hovedordfører: Jacques BLANC (FR/EPP), borgmester i La Canourgue**Basisdokument:** Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om illoyal handelspraksis i relationer mellem virksomheder i fødevareforsyningskæden

COM(2018) 173 final

I. ANBEFALEDE ÆNDRINGER

Anbefalet ændring 1

Artikel 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<i>Genstand og anvendelsesområde</i>	<i>Genstand og anvendelsesområde</i>
1. I dette direktiv fastlægges en minimumsliste over forbudte former for illoyal handelspraksis mellem købere og leverandører i fødevareforsyningskæden, og der fastsættes minimumsregler vedrørende håndhævelse og aftaler om koordinering mellem håndhævende myndigheder. 2. Dette direktiv finder anvendelse på visse former for illoyal handelspraksis, der forekommer i forbindelse med salg af fødevarer fra leverandører, der er små og mellemstore virksomheder, til købere, der ikke er små eller mellemstore virksomheder. 3. Direktivet gælder for leveringsaftaler, der indgås efter datoen for anvendelsen af de bestemmelser, der gennemfører dette direktiv, og som der henvises til i artikel 12, stk. 1, andet afsnit.	1. I dette direktiv fastlægges en minimumsliste over forbudte former for illoyal handelspraksis mellem købere og leverandører i fødevareforsyningskæden, og der fastsættes minimumsregler vedrørende håndhævelse og aftaler om koordinering mellem håndhævende myndigheder. 2. Dette direktiv finder anvendelse på illoyal handelspraksis, der forekommer i forbindelse med salg af fødevarer fra leverandører til købere, der ikke er små eller mellemstore virksomheder. 3. Direktivet gælder for leveringsaftaler, der indgås efter datoen for anvendelsen af de bestemmelser, der gennemfører dette direktiv, og som der henvises til i artikel 12, stk. 1, andet afsnit.

Begrundelse

En indskrænkning af direktivets anvendelsesområde ville få negative følger for store kooperativer eller producentorganisationer, der ikke lever op til SMV-kriteriet, idet disse ikke vil være beskyttet mod illoyal handelspraksis. Disse producentorganisationer eller kooperativer har tydeligt ikke samme forhandlingsstyrke som deres købere, da de nedre led i fødevarerforsyningskæden er kendetegnet ved en koncentration. Desuden ville det stå i stærk kontrast til den stadige indsats, Kommissionen gør for at koncentrere udbuddet gennem anvendelse af en fælles markedsordning, idet man indirekte ville straffe producentorganisationerne, der ikke er omfattet af SMV-definitionen. Endelig ville illoyal handelspraksis, som en industriel leverandør, f.eks. en mellemstor virksomhed, der sælger produkter med stort indhold af landbrugselementer, udsættes for af en forhandler, ikke være omfattet af forbuddet mod illoyal handelspraksis. Dette giver imidlertid ikke økonomisk mening med hensyn til den nødvendige beskyttelse af de svageste led.

Anbefalet ændring 2*Artikel 2*

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<i>Definitioner</i>	<i>Definitioner</i>
I dette direktiv forstås ved:	I dette direktiv forstås ved:
a) »køber«: enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i Unionen , og som køber fødevarer gennem handel. Betegnelsen »køber« kan omfatte en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer [...]	a) »køber«: enhver fysisk eller juridisk person, uanset hvor denne er etableret, og som køber fødevarer gennem handel. Betegnelsen »køber« kan omfatte en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer
	b) »illoyal handelspraksis«: handling, hvorved en handelspartner underlægges eller forsøges underlagt forpligtelser, der skaber en ubalance mellem parternes pligter og rettigheder [...]

Begrundelse

- a) Formålet med direktivet er også at forhindre udflytning af indkøbene, uden at dette reguleres. Det er derfor logisk, at både købere, der er etableret i EU, og købere, der er etableret uden for EU, omfattes.
- b) Det synes vigtigt, at direktivet omfatter en tilstrækkeligt bred definition af, hvad illoyal handelspraksis går ud på.

Anbefalet ændring 3*Artikel 3, stk. 1*

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<i>Forbud mod illoyal handelspraksis</i>	Forbud mod illoyal handelspraksis
1. Medlemsstaterne sikrer, at følgende former for handelspraksis er forbudt:	1) Medlemsstaterne sikrer, at mindst følgende former for handelspraksis er forbudt:
a) En køber betaler en leverandør for letfordærlige fødevarer senere end 30 kalenderdage efter modtagelsen af leverandørens faktura eller senere end 30 kalenderdage efter datoen for levering af de letfordærlige fødevarer, alt efter hvilken dato der er den seneste. Dette forbud griber ikke ind i	a) En køber betaler en leverandør for fødevarer senere end 30 kalenderdage efter modtagelsen af leverandørens faktura eller senere end 30 kalenderdage efter datoen for levering af fødevarerne, alt efter hvilken dato der er den seneste. Dette forbud griber ikke ind i

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
— de konsekvenser af for sen betaling og de retsmidler, der er fastlagt i direktiv 2011/7/EU — køberens og leverandørens mulighed for at aftale en værdidelingsklausul, jf. artikel 172a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013. b) En køber annullerer ordrer på letfordærlige fødevarer med så kort varsel, at en leverandør ikke med rimelighed kan forventes at finde en alternativ måde at afsætte eller anvende de pågældende produkter på. c) En køber ændrer ensidigt og med tilbagevirkende kraft vilkårene i leveringsaftalen med hensyn til en leverings eller forsynings hyppighed, timing eller omfang, kvalitetsstandarderne eller priserne på fødevarerne. d) En leverandør kompenserer for det fødevarespild, der forekommer hos en køber, og som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl.	— de konsekvenser af for sen betaling og de retsmidler, der er fastlagt i direktiv 2011/7/EU — køberens og leverandørens mulighed for at aftale en værdidelingsklausul, jf. artikel 172a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 — <i>aftaler indgået af brancheorganisationer, der er anerkendt i henhold til artikel 157 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013.</i> b) En køber annullerer ordrer på letfordærlige fødevarer med så kort varsel, at en leverandør ikke med rimelighed kan forventes at finde en alternativ måde at afsætte eller anvende de pågældende produkter på. c) En køber ændrer ensidigt og med tilbagevirkende kraft vilkårene i leveringsaftalen med hensyn til en leverings eller forsynings hyppighed, timing eller omfang, kvalitetsstandarderne eller priserne på fødevarerne. d) En leverandør kompenserer for det fødevarespild, der forekommer hos en køber, og som ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl. e) <i>En køber videresælger et produkt i uændret form til en pris, der er lavere end den faktiske købspris, inklusiv afgifter og transportomkostninger.</i> f) <i>En køber anvender indkøbspriser for fødevarer, som er uforholdsmæssigt lave i forhold til leverandørens produktionsomkostninger.</i> g) <i>En køber fakturerer en ydelse, der ikke svarer til nogen faktisk leveret tjeneste, og hvis pris er åbenbart uforholdsmæssig i forhold til værdien af den leverede tjeneste.</i> h) <i>En af kontraktens parter dikterer priskriterier eller -betingelser, som udvirker, at prisen ikke er bestemt eller kan bestemmes.</i>

Begrundelse

Illoyal handelspraksis vedrører og hæmmer både leverandører af letfordærlige fødevarer og leverandører af ikkefordærlige fødevarer. Direktivets anvendelsesområde bør derfor udvides.

Brancheaftaler, der vedtages af medlemmerne i enstemmighed, kan eventuelt indeholde andre regler end dem, der er indeholdt i direktivforslaget, navnlig vedrørende betalingsfrister.

- e) Det er relevant at forbyde videresalg med tab for at sætte en stopper for værditab i hvert af fødevarerforsyningskædens led. Det drejer sig om at undgå en priskrig, hvor supermarkeder opbeholder en overdreven fortjenstmargen på visse produkter, navnlig landbrugsprodukter, som kompensation for priskonkurrencen for udvalgte slagprodukter.

- f) På samme måde bør den pris, der betales til producenterne, ikke være uforholdsmæssigt lav i forhold til produktionsomkostningerne. Det er ikke acceptabelt, at landbrugerne ikke kan leve af deres erhverv og tvinges til at sælge med tab. Det er derfor vigtigt at sanktionere købere, der køber til uforholdsmæssigt lave priser, eller som får deres leverandører til at købe deres landbrugsråvarer til uforholdsmæssigt lave priser. Hvad der udgør en uforholdsmæssigt lav salgspris, bør fastsættes sektor for sektor og område for område.
- g) Hensigten er at sanktionere enhver betaling, der ikke modsvarer en tjeneste ydet til leverandøren, eller som ikke står i rimeligt forhold til den ydede tjeneste. Det drejer sig om at sikre, at en betaling til et europæisk indkøbsfællesskab skal godtgøres.
- h) Den pris, der anføres i en kontrakt, skal være bestemt eller kunne bestemmes, hvilket vil sige, at de to parter i hele kontraktens løbetid skal være vidende om den pris, der bliver betalt.

Anbefalet ændring 4

Artikel 3, stk. 3

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Hvis køberen anmoder om en betaling i de situationer, der beskrives i stk. 2, litra b), c) og d), skal køberen efter anmodning fra leverandøren give denne et overslag over betalingen pr. enhed eller samlet, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, og — for så vidt angår situationerne i stk. 2, litra b) og d), desuden et overslag over omkostningerne og grundlaget for dette overslag.	Hvis køberen anmoder om en betaling, der er nøje relateret til den leverede tjenesteydelse , i de situationer, der beskrives i stk. 2, litra b), c) og d), skal køberen give leverandøren et overslag over betalingen pr. enhed eller samlet, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, og — for så vidt angår situationerne i stk. 2, litra b) og d), desuden et overslag over omkostningerne og grundlaget for dette overslag.

Begrundelse

De betalinger, der opkræves fra leverandøren, skal omfattes af stramme regler og altid begrundes.

II. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU)

1. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at de markedsbaserede mekanismer til sikring af landmændenes indtjening bør styrkes betydeligt for at modvirke de negative effekter af de store prisudsving på landbrugsvarer og for at fastholde landbruget i hele EU, øge dets konkurrenceevne og bevare en levende erhvervsstruktur i landområderne;
2. bemærker, at der er en tæt sammenhæng mellem reguleringen af volatiliteten i landbrugspriserne og indsatsen mod illoyal handelspraksis i fødevareforsyningskæden, eftersom markedsudsving påvirker styrkeforholdet i fordelingen af værditilvæksten i kæden. Voldgiftsager i denne forbindelse falder ofte ikke ud til fordel for producenterne, som har en begrænset forhandlingsstyrke, især på grund af den stigende koncentration i fødevareindustrien, herunder især store supermarkeds kæder;
3. bifalder Kommissionens initiativ om at indføre EU-regler til bekæmpelse af illoyal handelspraksis. Udvalget efterlyste sådanne regler i sin udtalelse om regulering af volatiliteten i priserne, hvor det anbefalede, at der udarbejdes en EU-lovgivning, der specifikt skal modvirke illoyal handelspraksis i fødevarekæden, som det var blevet foreslået i Europa-Parlamentets beslutning af 7. juni 2016 (2015/2065 (INI)), med den begrundelse, at aftaler sikrer en vis risikospredning, men ikke afhjælper den grundlæggende ulighed mellem parterne, at kartelreglerne ikke er tilstrækkelige til at forhindre illoyal handelspraksis og det ulige styrkeforhold, der kendetegner landbrugsfødevarekæden, at de selvregulerende mekanismer for fødevarekædens aktører ikke altid er effektive med hensyn til at sikre en fair opførsel på markedet, navnlig fordi landmændene og forarbejdningsvirksomhederne ofte undlader at indbringe klager af frygt for at blive ekskluderet fra markedet, og at der er behov for regler på EU-plan til harmonisering af konkurrencevilkårene og til at sikre, at landmændene og forbrugerne i EU har lige salgs- og købsvilkår;
4. mener, at det foreliggende forslag udgør et godt arbejdsgrundlag, men at der skal gøres mere for at beskytte landbrugerne bedre. Landbrugernes indtægter er i øjeblikket 40 % lavere end gennemsnitslønnen. Værdien af et landbrugsprodukt fordeles i dag på følgende måde: landbrugeren modtager 21 %, forarbejdningsleddet 28 % og detailledet 51 %. Der skal gøres en indsats for at skabe større balance i handelsmæssige forbindelser og sørge for, at en større del af husholdningernes fødevareudgifter havner hos landbrugerne, som anbefalet i RU's udtalelse om den fælles landbrugspolitik efter 2020;

5. anser det for nødvendigt, at der i direktivforslaget inkluderes et principielt forbud mod illoyal handelspraksis, som anbefalet i konsekvensanalysen, hvilket kunne forebygge eventuelt fremtidigt misbrug;
6. anser det for nødvendigt — omend det er enigt med Kommissionen i, at SMV'er er mest sårbare over for illoyal handelspraksis — at udvide anvendelsesområdet for forslaget, så det ikke kun dækker SMV-leverandører og landbrugsleverandører, men samtlige aktører i fødevareforsyningskæden, uanset hvor de er baseret;
7. anser det for nødvendigt at udvide forbuddet mod sen betaling til ikkefordærlige fødevarer;
8. anser det for nødvendigt at udvide listen over forbudte illoyale praksisser til videresalg med tab, samt at man sanktionerer køb til priser under fremstillingsprisen;
9. anser det for nødvendigt, at man forbyder diskriminerende eller ugennemsigtige elektroniske auktioner;
10. anser det for nødvendigt, at man præciserer kriterierne og betingelserne for prisfastsættelse, hvilke bør fremgå af de kontrakter, der indgås med landbrugere, så disse til enhver tid kan beregne, hvilke priser de kan forvente;
11. anser det for nødvendigt, at man ved siden af de nationale kontrolordninger etablerer en EU mekanisme og tager behørigt hensyn til nationale forhold, foranstaltninger og bedste praksis med henblik på at undgå, at transnational illoyal handelspraksis ikke er dækket;
12. anbefaler i betragtning af internationaliseringen af virksomhederne, navnlig i landbrugssektoren, at man lader leverandører/købere, der er etableret i tredjelande, blive omfattet, så det undgås, at SMV'er tilskyndes til at foretage deres køb uden for EU, og så man kan beskytte virksomheder i EU, der sælger til udenlandske købere;
13. mener i øvrigt, at dette direktiv ikke vil være tilstrækkeligt til at forbedre landbrugernes situation, medmindre man ændrer den overordnede ramme, de agerer i;
14. anser det for nødvendigt, at man som supplement til dette direktiv:
 - a. gør det attraktivt for producenterne at indgå kontrakter, idet priserne i disse skal fastsættes under hensyntagen til landbrugsproduktionens omkostninger;
 - b. indfører yderligere foranstaltninger til fremme af gennemsigtige priser;
 - c. bekæmper hyperkoncentrationen inden for distribution, landbrugsfødevaresektoren og landbrugsleverancesektoren;
 - d. udvikler mere fair internationale handelsforbindelser på landbrugsområdet, som anbefalet i udtalelsen om den fælles landbrugspolitik efter 2020.

Bruxelles, den 4. juli 2018.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*